

i Stand til at varetage de Interesser, som skulde varetages; og det er ikke alene Husmændenes. Jeg antager, at heller ikke det ærede Medlem vil hævde, at det specielt eller alene er Husmændenes Interesser, som Formanden skal varetage. Naar vi i Loven have bestemt, at Formændene for disse Kommissioner skulle udnævnes af Ministeriet, er jo den eneste Grund dertil — det kunne alle fornuftige Mennesker sige sig selv —, at naar vi her have et Omraade, hvor Staten i saa høj Grad offerer Penge, Penge i Millionvis, for at støtte et Foretagende, maa Staten ogsaa have noget Indseende med, hvorledes disse Penge administreres, og Formandens Pligt maa da være at varetage Statens Interesser i alle Maader. Det mener jeg ikke har noget som helst at gøre med det, om man er Husmand eller ikke. For øvrigt skal jeg ogsaa sige, at jeg ikke gerne vil lade det sidde paa mig, at jeg ikke skulde kunne have nogen Indsigt i det rent praktiske Arbejde, som dermed er forbundet, hverken med Hensyn til Bedømmelsen af, om Jorden egner sig til at dyrkes som Husmandsland, eller de forskellige Bygninger og Foranstaltninger. Jeg mener netop, det er en Fordel at have Mænd med praktisk Erfaring, og som i en 9—10—11 Aar have gennemrejst de Egne paa Kryds og paa tværs det ene Aar efter det andet; de faa derved ganske uvilkaarligt et Indblik i og en Forstaaelse af at bedømme de Egne og den Jord, som det tager Aaringer for de nye Mænd at lære at kende.

Det er altsaa den eneste Grund, som det ærede Medlem kan anføre til, at jeg ikke fandtes værdig til at fortsætte med dette Arbejde, og jeg kunde derfor have ønsket at faa nærmere Oplysning, da der ikke har foreligget noget om, at jeg ikke paa tilstrækkelig forsvarlig Maade har røgtet det Hverv, som jeg havde med at gøre, enten med Hensyn til Statskassen eller Landarbejderne. Da jeg altsaa ikke ønsker at have dette Stempel for Uduelighed siddende paa mig — hvilket jeg ganske vist vil komme til at bære efter det ærede Medlems Forklaring, at det er de udygtige, som han har kasseret og erstattet med særlig dygtige Folk, saaledes som det var hans Hovedformaal —, vilde jeg gerne udbede mig Oplysning om Grundene dertil, for at det kan komme til at staa klart, ikke mindst for mig selv, hvilken Undermaaler jeg i den Retning har været, og hvilken Forbrydelse, havde jeg nær sagt, jeg har begaaet, og som har bevirket, at jeg er bleven fuldstændig kasseret fra det

mig tilvante Arbejde, som jeg satte megen Pris paa. Det var en stor Fornøjelse at arbejde med den Sag, at komme i Berøring med de Hundreder og atter Hundreder af Landarbejdere og Husmænd Aar efter Aar og se, hvordan mange af dem, Hundreder efter Hundreder, gik dygtigt fremad og fremviste et dygtigt og paalideligt og fremadstræbende Arbejde. Det var en ren Glæde at komme i Berøring med den allerstørste Del af disse Folk, og jeg er overbevist om, at der i hvert Fald ikke fra deres Side er fremkommet noget Ønske om at blive mig kvit. Det vakte for øvrigt lige saa megen Forbavselse blandt politiske Modstandere som blandt Meningsfæller, baade blandt Husmænd og andre Stænder derovre, da det rygtedes, at jeg ikke længere havde med den Sag at gøre. Men der kunde jo have været noget i det, hvis den daværende ærede Landbrugsminister virkelig, da han midt i April Maaned fik en Henvendelse fra Husmandsorganisationens Overledelse om at kassere, saa vidt jeg husker, 12 af de gamle Formænd og udvælge 12 nye Husmænd i Stedet for dem, havde taget den Indstilling til Følge og udnævnt alle disse 12 nye Husmænd og kasseret de 12 gamle, saa kunde man i alt Fald sige, at man var falden for den fælles Fremgangsmaade. Men da det altsaa ikke er Tilfældet, idet den daværende ærede Landbrugsminister i de 5 af disse Tilfælde antagelig har skønnet, at de indstillede Husmænd ikke vare egnede til at afløse de gamle, men at de gamle vare særlig dygtige og af de bedste Folk, man kunde faa, kommer der derved et uheldigt Skær over os stakkels Syndere, der ere smidte væk. Jeg ønsker derfor at faa nogen Klarhed i denne Sag og haaber, at det ærede Medlem, som da var Landbrugsminister, vil give os en fyldig Forklaring af dette Forhold.

Jeg forstaaer for Resten ikke rigtig det ærede Medlem, thi han beklagede sig over, at han eller antagelig Ministeriet ikke havde faaet Lejlighed til at fortsætte og gaa videre paa den Vej og sætte Husmænd ind i alle disse Bestillinger. Det forstaaer jeg ikke rigtigt, thi det ærede Medlem afskar sig jo selv der, idet der jo i hvert Fald i den Tid, for hvilken alle de nye ere udnævnte, ikke kunde ske nogen Forandring. Nej, Lejligheden var netop nu til at vise sit gode Sindelag overfor Husmændene og Husmandsorganisationerne ved helt at efterkomme deres Ønske, og jeg forstaaer derfor ikke rigtigt,